

The image shows two bags of fertilizer. The left bag is labeled '100% Naturlig Kogödsel' and 'Kogödsel / Kogödsel'. The right bag is labeled 'HASSELFORS GARDEN 100% Naturlig Pelleterad kogödsel' and 'Pelleterad kogödsel / Pelleterad kogödsel'. Both bags feature an illustration of a garden scene with various flowers and plants.

Om produkterna Kogödsel och Pelleterad kogödsel

Kogödsel

Produkten Kogödsel är sedan säsongen 2021 blandad av ca 30 % certifierad biogödsel med kogödsel, samt torv. Det är näringsinnehållet som styr andelen biogödsel i produkten, då vi vet att denna produkt även används som rent odlingssubstrat och ett för högt näringsinnehåll kan påverka tillväxten negativt. Tillverkningen av kogödseln styrs bl.a. av ABP-förordningen.

Det intressanta för funktionen är hur mycket näring det finns i produkten. Kogödsel räknas som en jordförbättringsprodukt och då redovisar vi näringen i tillsatt mängd i g/m³.

Tillsatt mängd näringsämnen i g/m³:

Nitrat+ammoniumkväve (NO₃-N+ NH₄-N): 100
Fosfor (P): 235
Kalium (K): 930
Kalcium (Ca): 1200
Magnesium (Mg): 320
Svavel (S): 390
Bor (B): 0,8
Koppar (Cu): 1,7
Järn (Fe): 5,7
Mangan (Mn): 3,7
Molybden (Mo): 0,02
Zink (Zn): 7,4

Näringsämnena redovisas som totalvärden men varierar i slutprodukten p.g.a. det organiska ursprunget. I tabellen anges kvävet endast i formerna ammonium NH₄-N och nitrat NO₃-N men eftersom detta är en organisk produkt är innehållet av kväve betydligt högre, men bundet i mer komplexa organiska

föreningar. Totalkvävet ligger kring 2000 g/m³ vilket är ett högt värde för jordförbättring.

Blandning av kogödsel, information om biogödsel

Produkten är blandad av biogödsel certifierad enl SPCR 120 samt torv och hönsgödsel. Biogödsel är en värdefull restprodukt vid biogasutvinning. Certifieringen innebär högt ställda kvalitetskrav och att endast material från livsmedelskedjan används i biogasprocessen. Materialen är framförallt kogödsel men även gräs, skörderester och andra organiska restmaterial. Det fasta fiberhaltiga materialet som återstår efter processen innehåller mycket växtnäring. Det är den fasta delen som vi blandar in i denna produkt tillsammans med torv som minskar lukt samt gör att växtnäringen bättre bibehålls. I blandningen tillsätts torkad hönsgödsel för att stärka gödseffekten med mer kväve. Allt blandas för att det ska bli en enkel produkt att hantera och för att jorden och växterna ska få värdefull mull och näring. Hönsgödsel tillsätts för att stärka gödseffekten eftersom den innehåller mer kväve än vad biogödseln gör

För 30 år sedan användes vad alla kallar 'riktig kogödsel' (komposterad fastgödsel med en stor andel strö) till kogödsel i påse som blandades ut med torv för att minska lukt och göra produkten hanterlig. I spåren av skandalen med galna kosjuka kom 2002 nya regler genom den så kallade ABP-förordningen. All gödsel från djur måste hygieniseras för att få säljas till konsument och ett system med spårning genom handelsdokument infördes. I början fanns ett fåtal anläggningar för hygienisering och Hasselfors började göra kogödsel av torv och pelletad gödsel för att kunna göra de volymer kogödsel som behövdes. Samma näringsnivå som tidigare bibehölls.

Pelleterad gödsel gav fördelar miljö- och transportmässigt då gödseln är koncentrerad. Samtidigt har andelen kor minskat och koncentrerats till större besättningar i Sverige och det vanligaste gödselsystemet är flytgödsel som inte kan komposteras. Numera är kogödsel en energikälla i biogasproduktion tillsats med andra gödselslag och rester från jordbruket och livsmedelsproduktion. Den hygieniseras innan den går in i reaktorn. När materialet kommer ut separeras fibrerna som komposteras och blandas till vår produkt Kogödsel. Den flytande delen går tillbaka till bondens åkrar. Biogasproduktion ger en jämn tillgång på kompostfiber i de volymer som behövs. Det är så modern kogödsel görs. Lite kuriosa i sammanhanget är att en biogasreaktor fungerar ungefär som en komage. Metangasen blir till drivmedel för bussar och andra fordon och resterna blir till högvärdig gödsel.

ABP-produkter

Ko- och hönsgödsel räknas som ABP-produkter (animaliska biprodukter). De måste hanteras enligt EU förordning 1069/2009 för att få säljas på konsumentmarknaden. Det innebär bland annat att det finns krav på att gödseln hygieniseras, d.v.s. värms upp under kontrollerade förhållanden så att eventuella humanpatogener som ehec och salmonella avdödas. I Sverige finns det inte många anläggningar som är godkända för denna behandling.

Innan säsongen 2021

Tidigare har vi haft samma näringsinnehåll som mål men vi har uppnått det genom att tillsätta pelleterad kogödsel och hönsgödsel samt kaliummagnesia till torvblandning. Det är svårt att räkna ut den procentuella andelen kogödsel eftersom produkten såldes i **volym** men var gödslad med en **viktandel** kogödsel. Beräknad på torrsubstans var andelen stallgödsel ca 12%.

Pelleterad Kogödsel

Produkten Pelleterad kogödsel är 100% kogödsel som koncentrerats genom torkning och pelletering.

Näringsinnehållet redovisas i vikt% eftersom detta räknas som en gödselprodukt:

Näringsvärde totalinnehåll (vikt%):

Kväve/Nitrogen

Total-N: 3,5 %

NO₃-N + NH₄-N: 0,9 %

Vattenlösligt N: 1,2 %

Fosfor (P): 1,0 %

Citratlösligt P: 0,7 %

Kalium (K): 2,2 %

Vattenlösligt K: 2,2 %

Kalcium (Ca): 1,5 %

Magnesium (Mg): 0,5 %

Järn (Fe): 0,4 %